

Η σχολή να είναι καθαρή...

Η απεργία των καθαριστριών στη φιλοσοφική και σε άλλες σχολές, που ξεκίνησε τον Απρίλη του 2013, ανέδειξε συνθήκες που μέχρι εκείνη τη στιγμή βρισκόνταν στο περιθώριο της συζήτησης εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας. Οι εργολαβίες, οι μειώσεις μισθών, οι απολύσεις, οι εκβιασμοί και οι πρακτικές τρομοκράτησης των εργαζομένων από την εργοδοσία, είναι μια πραγματικότητα που υφίσταται και στο ΕΚΠΑ αφού δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση, σε μια γενικευμένη διαδικασία υποτίμησης της εργασίας από τις πολιτικές που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια.

Ένα περίπου χρόνο μετά την έναρξη του αγώνα τους, οι καθαρίστριες βιώνουν την οικονομική και ψυχολογική εξαθλίωση αντιμετωπίζοντας καθημερινά την εργοδοτική τρομοκρατία, την ανασφάλεια για τους αυριανούς όρους ζωής και εργασίας και το φόβο της ανεργίας. Το καθεστώς της εργολαβίας σημαίνει επισφαλής εργασία, χαμηλό μισθό, μεγάλο φόρτο εργασίας λόγω του μικρού αριθμού εργαζομένων και τον συνεχή εκβιασμό των αφεντικών ο οποίος εκφράζεται ακόμα και ανάμεσα στις καθαρίστριες, αφού μερικές έχουν αναλάβει τον δημοφιλή -τελικά- ρόλο του τσιρακιού του αφεντικού και απειλούν, καταπιέζουν και ελέγχουν ασφυκτικά όποια πάει να σηκώσει κεφάλι.

Αυτό που ευνόησε τους εργολάβους στο να αποκτήσουν το πάνω χέρι στις εργασιακές σχέσεις είναι οι ολιγόμηνες και επισφαλείς συμβάσεις εργασίας, οι οποίες τους επέτρεπαν να καθορίζουν εκείνοι τους όρους και να φτάνουν σε απολύσεις χωρίς τη δυνατότητα των εργαζομένων να διεκδικήσουν τα δεδουλευμένα, με πιο χαρακτηριστική την περίπτωση των εκδικητικών απολύσεων των καθαριστριών που είχαν συνδικαλιστική δράση κατά τη διάρκεια της απεργίας (οι οποίες τελικώς επαναπροσελήφθησαν, όμως ποτέ δεν κατατέθηκαν οι χρωστούμενοι μισθοί). Οι ατομικές συμβάσεις δηλαδή, ενώ προβλέπονται από το εργατικό δίκαιο το οποίο υποτίθεται έχει θεσμισθεί για να προστατεύσει τον εργαζόμενο, είναι συμβάσεις που ουσιαστικά αφαιρούν όσα δικαιώματα έχει κατακτήσει το εργατικό κίνημα τα τελευταία εκατό χρόνια.

Οι εργολαβιακές εταιρείες που αναλαμβάνουν την καθαριότητα των ιδρυμάτων επιλέγονται μετά από διαγωνισμό που προκηρύσσει το κάθε πανεπιστήμιο, και το κριτήριο υποτίθεται ότι είναι η πιο συμφέρουσα και οικονομική προσφορά από μια εταιρεία. Συνήθως οι διαγωνισμοί είναι στημένοι και επιλέγονται τελικά οι εργολάβοι που είναι φιλικά προσκείμενοι στην εκάστοτε κυβέρνηση, καμιά φορά προτιμάται η γνωστή πρακτική των «μιζών», και λοιπές «διαφανείς» διαδικασίες από τις οποίες η διοίκηση του κάθε ιδρύματος αλλά και η εργολαβιακή εταιρεία αποκομίζουν κάποιο άμεσο υλικό συμφέρον. Μόνο το γεγονός ότι ένα πανεπιστήμιο προτιμάει να συνεργάζεται με εργολάβους παρά να προσλαμβάνει προσωπικό το ίδιο, δείχνει την ξεκάθαρη επιλογή του να εκμεταλλεύεται στο έπακρο το εργολαβιακό εργασιακό καθεστώς.

Φυσικά, επειδή είναι φύση και ζητούμενο των απεργιακών κινητοποιήσεων να διαταράσσουν την «ομαλότητα» στους χώρους εργασίας, δεν θα μπορούσαν να μείνουν ανεπηρέαστοι οι φοιτητές/ριες της φιλοσοφικής που κατά την διάρκεια της απεργίας εκφράστηκαν στο σύνολό τους με αντιδραστικές απόψεις, οι οποίες με συνέπεια εντάσσονται σε ένα γενικότερο κλίμα κοινωνικού αυτοματισμού και που είχαν εκφραστεί ξανά στο πρόσφατο παρελθόν

κατά τον πολύμηνο αγώνα των διοικητικών υπαλλήλων, με μεγαλύτερη ένταση και αντίτυπο στην απεργία.

«Η σχολή είναι βρόμικη», «Οι καθαρίστριες δε δουλεύουνε», «Θα πάθουμε σύφιλη», «Δεν είναι δυνατόν ειδικά οι γυναικείες τουαλέτες να είναι τόσο σιχαμερές» κλπ. Όλα αυτά τα κυνικά, επιφανειακά και σεξιστικά σχόλια, που σιγοψιθυρίζονταν στους διαδρόμους της φιλοσοφικής, καταδεικνύουν την αδιαφορία των φοιτητών για τον αγώνα των καθαριστριών, όσο αυτός στρέφεται ενάντια στην κανονικότητα και στην ομαλή ακαδημαϊκή λειτουργία. Αυτό βέβαια είναι η λογική κατάληξη της γενικότερης αδιαφορίας των φοιτητών απέναντι στις καθαρίστριες, ακόμα και πριν τον αγώνα. Πόσες φορές σιεφτόμαστε όταν αφήνουμε κάπου μέσα στη σχολή τον καφέ μας, ότι κάποιο ανθρώπινο χέρι θα έρθει να τον μαζέψει από εκεί;

Αυτή η στάση αποτυπώνει τον διαχωρισμό διανοητικής-χειρωνακτικής εργασίας, που κυριαρχεί στο μυαλό πολλών και καλλιεργείται σε σχολές σαν την δική μας. Αυτός ο διαχωρισμός καθορίζεται και αναπαράγεται μέσα στο πανεπιστήμιο, στο οποίο από τη μια μεριά υπάρχουν οι φοιτητές-μέλλοντες «επιστήμονες» και οι καθηγητές τους, που συνθέτουν την περιβόητη «ακαδημαϊκή κοινότητα» και από την άλλη οι ανειδίκευτοι εργαζόμενοι (π.χ. καθαρίστριες, φύλακες). Σ' αυτό το πλαίσιο μπορεί να εξηγηθεί και για ποιο λόγο η αριστερά δείχνει να μην ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τον αγώνα των καθαριστριών, καθώς είναι δέσμια και προαγωγός αυτού του διαχωρισμού (βλ. κυρίως αιτήματα των αριστερών φοιτητικών σχημάτων: «Πτυχία με αξία», «Δουλειά με δικαιώματα» κλπ).

Η αντίληψη περί «ακαδημαϊκής κοινότητας» που προαναφέρθηκε, οδήγησε μια μερίδα των φοιτητών ακόμα και σε απεργοσπαστικές πρακτικές, όπως αυτή του εθελοντισμού. Πολλοί φοιτητές ήταν πρόθυμοι να βγουν και να καθαρίσουν μόνοι τους τα σκουπίδια αμβλύνοντας έτσι την πίεση που ασκεί ο αγώνας στη λειτουργία του πανεπιστημίου.

Ως ελευθεριακή παρέμβαση φιλοσοφικής στεκόμαστε αλληλέγγυες/οι στον αγώνα των καθαριστριών που απαιτούν τα δεδουλευμένα τους, με στόχο τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους. Κανένας απομονωμένος αγώνας μέχρι τώρα δεν μπόρεσε να προκαλέσει ρήγμα και κόστος στις κυβερνήσεις και στα αφεντικά. Προτάσσοντας τον αυτοοργανωμένο και αδιαμεσολάβητο αγώνα και την ουσιαστική αλληλεγγύη και σύνδεση μεταξύ φοιτητών και εργαζομένων, δημιουργώντας κοινές δομές και έχοντας συνεχή επικοινωνία με κάθε αγωνιζόμενο κομμάτι εντός και εκτός του πανεπιστημίου, δημιουργούμε τους δικούς μας όρους διεκδίκησης των ζωών μας.

...ποιοι ασχολούνται ακόμα με τις καθαρίστριες;